

P.Z. br. 521

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/55

URBROJ: 65-23-7

Zagreb, 8. rujna 2023.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 7. rujna 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i dr. sc. Davora Zoričića te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/52
URBROJ: 50301-05/16-23-12

Zagreb, 7. rujna 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i dr. sc. Davora Zoričića te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O FISKALIZACIJI U PROMETU GOTOVINOM**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FISKALIZACIJI U PROMETU GOTOVINOM

Članak 1.

U Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19. i 138/20.), iza članka 20.b dodaju se naslov iznad članka i članak 20.c koji glase:

„V.b DOSTAVLJANJE PODATAKA O OSTVARENOJ NAGRADI ZA DOBRO OBAVLJENU USLUGU

Članak 20.c

(1) Obveznik fiskalizacije kod kojeg je ostvaren primitak po osnovi nagrade za dobro obavljenu uslugu (napojnice) primljen od strane trećih osoba, prema odredbama posebnog propisa o porezu na dohodak, uz račun iz članka 15. ovoga Zakona dostavlja Ministarstvu financija, Poreznoj upravi podatak o tom primitku (nagradi za dobro obavljenu uslugu (napojnici)) putem uspostavljene elektroničke veze.

(2) Podatak iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se na način i u rokovima koji proizlaze iz članaka 16.a i 17. ovoga Zakona.

(3) Obveznik fiskalizacije iz stavka 1. ovoga članka u evidencijama i knjigovodstvenim ispravama osigurava podatak i o ostvarenim nagradama za dobro obavljenu uslugu (napojnicama).

(4) Ministar financija propisuje pravilnikom, za potrebe razmjene podatka iz stavka 1. ovoga članka, protokole i modele za razmjenu podataka o nagradi za dobro obavljenu uslugu (napojnici), podatkovni skup za razmjenu podataka o nagradi za dobro obavljenu uslugu (napojnici), standardne poruke o greškama kao i protokole o postupanju u slučaju grešaka te postupanja u slučaju prekida uspostavljene veze i nemogućnosti uspostave veze.“.

Članak 2.

U članku 27. stavcima 2. i 4. riječi: „slanjem SMS poruke ili“ brišu se.

Članak 3.

U članku 28. stavku 2. riječi: „kune i kovani novac kune i lipa“ zamjenjuju se riječima: „euri i kovani novac euri i centi“.

U stavku 3. podstavku 1. riječi: „od 5.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 700,00 eura“.

U stavku 4. iza riječi: „osnovi“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „osim nagrade za dobro obavljenu uslugu (napojnice) iz članka 20.c ovoga Zakona.“.

Članak 4.

U članku 34. stavcima 1. i 2. riječi: „od 30.000,00 do 500.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 3.980,00 do 66.360,00 eura“.

U stavcima 3. i 4. riječi: „od 30.000,00 do 300.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 3.980,00 do 39.810,00 eura“.

U stavcima 5. i 6. riječi: „od 5.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 660,00 do 6.630,00 eura“.

Članak 5.

U članku 34.a stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „od 30.000,00 do 500.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 3.980,00 do 66.360,00 eura“.

U stavku 2. riječi: „od 10.000,00 do 300.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 1.320,00 do 39.810,00 eura“.

U stavku 3. riječi: „od 5.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 660,00 do 6.630,00 eura“.

Članak 6.

U članku 35. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „od 20.000,00 do 500.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 2.650,00 do 66.360,00 eura“.

U stavku 2. riječi: „od 5.000,00 do 300.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 660,00 do 39.810,00 eura“.

U stavku 3. riječi: „od 1.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 130,00 do 6.630,00 eura“.

Članak 7.

U članku 36. riječi: „od 200,00 do 2.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „od 30,00 do 260,00 eura“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 8.

Ministar financija uskladit će Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 146/12., 46/17., 70/20., 1/21. i 144/21.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 9.

Ministarstvo financija će u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka propisa ovoga Zakona.

Članak 10.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2024.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (u dalnjem tekstu: Zakon) objavljen je u Narodnim novinama, broj 133/12. i u svom najvećem dijelu stupio je na snagu 1. siječnja 2013.

Fiskalizacija prepostavlja skup mjera kojima se na području Republike Hrvatske uvodi nadzor nad izdavanjem računa koji se naplaćuju u gotovini, a provedba postupka fiskalizacije uređena je Zakonom s ciljem povećanja finansijske discipline na području poslovanja gotovinom, unaprjeđivanja postupaka poreznog nadzora, podizanja razine svijesti kupaca o važnosti uzimanja računa te suzbijanja nelojalne konkurenčije.

Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016.-2020., između ostalog, utvrđeni su ciljevi koji se odnose na porezni sustav i cjelovitu poreznu reformu. Do sada je provedeno pet krugova poreznog rasterećenja u razdoblju od 2017. do 2021., među ostalim, i izmjene Zakona.

U sklopu prvog kruga porezne reforme 2016. godine provedene su izmjene i dopune Zakona pri čemu je, među ostalim, obveza fiskalizacije proširena na obveznike koji podliježu paušalnom oporezivanju prema posebnom propisu i izvršene su dodatne izmjene koje su bile potrebne radi unaprjeđivanja provedbe postupka fiskalizacije te u konačnici stvaranja izdašnijeg i konkurentnijeg poreznog sustava te podizanja fiskalne discipline.

Nadalje, tijekom 2018. godine u trećem krugu poreznog rasterećenja izmijenjen je Zakon s primjenom od 1. siječnja 2019. odnosno od 1. siječnja 2021. Najznačajnija novina u ovoj izmjeni Zakona jest evidentiranje prijave prodane robe ili usluge putem samoposlužnog uređaja na način da se propisuje obveza fiskalizacije podatka o prodaji iz samoposlužnog uređaja pri čemu se ne uvodi obveza izdavanja računa. Isto tako uvedena je obveza jasnog isticanja obavijesti na pratećem dokumentu koji se izdaje prije računa kod obveznika koji provode postupak fiskalizacije izdavanja računa pri čemu na takvim pratećim dokumentima mora vidno pisati „OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN“. Navedena izmjena stupila je na snagu 1. siječnja 2019.

Nadalje, tijekom 2019. godine u sklopu četvrtog kruga poreznog rasterećenja izmijenjen je Zakon s primjenom od 1. travnja 2020. odnosno od 1. siječnja 2021. pri čemu je uveden QR kod kao obvezni element svakog računa, a putem kojega je omogućena brža i lakša provjera računa. Navedene izmjene stupile su na snagu 1. siječnja 2021. Isto tako, izmjenama Zakona uvodi se obveza provođenja postupka fiskalizacije računa za prateće dokumente na kojima se navodi obavijest „OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN“, a koji prethode samom izdavanju računa s primjenom od 1. travnja 2020.

Nadalje, tijekom 2020. godine u sklopu petog kruga poreznog rasterećenja izmijenjene su odredbe Zakona koje se odnose na propisivanje blagajničkog maksimuma na način da se isto propisuje Pravilnikom o fiskalizaciji u prometu gotovinom (u dalnjem tekstu: Pravilnik). Naime, kako je sasvim izvjesno da nije moguće predvidjeti sve djelatnosti odnosno njihove specifičnosti koje se odnose na potrebe za gotovim novcem, upravo iz navedenog razloga, a kako bi se obveznicima fiskalizacije koji u svom poslovanju imaju različitu potrebu za gotovinom omogućilo upravljanje istom, izmjenama Zakona određeno je da se Pravilnikom propisuju odredbe koje se odnose na iznos blagajničkog maksimuma prema pojedinim kategorijama poreznih obveznika.

Nadalje, Republika Hrvatska je potpisivanjem Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji postala stranka Ugovora o Europskoj uniji, kao i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju. Upotreba eura kao jedinstvene valute u ekonomskoj i monetarnoj uniji regulirana je trima uredbama Vijeća Europske unije. To su Uredba Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. godine o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura, Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. godine o uvođenju eura i Uredba Vijeća (EZ) br. 2866/98 od 31. prosinca 1998. godine o stopama konverzije između eura i valuta država članica koje usvajaju euro.

Budući da je uspostava ekonomske i monetarne unije čija je valuta euro definirana Ugovorom o Europskoj uniji iz 1992. godine (članak 3. pročišćene verzije tog Ugovora), Republika Hrvatska je putem svoga pristupnog ugovora preuzela obvezu uvođenja eura nakon što ispuní propisane uvjete kao i druge odredbe koje se odnose na države članice koje rabe zajedničku valutu.

Vlada Republike Hrvatske je 16. rujna 2021. donijela Zaključak o provedbi zakonodavnih aktivnosti u kojem su utvrđeni zakoni i podzakonski propisi, među ostalim i Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom, a koji je u svrhu uvedenog eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj potrebno mijenjati jer pripada u propise II. skupine prema navedenom Zaključku odnosno koji sadrži manji broj odredbi vezanih uz hrvatsku kunu, a čije izmjene su predviđene prilikom sljedeće redovne izmjene istoga zbog neke druge potrebe.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

U gospodarstvu postoji velik broj poduzetnika kojima poslovanje ovisi o dobro usluzi zaposlenih osoba. Upravo zbog zadovoljstva s tom uslugom korisnici usluga-treće osobe dobrovoljno daju nagrade tim zaposlenim osobama koje su u praksi poznate kao napojnice i uobičajeno su pravo zaposlenih osoba neovisno o njihovom odnosu s poslodavcem. Međutim, s obzirom na sve učestalije kartično plaćanje usluga, nagrade za dobro obavljenе usluge dane zaposlenim osobama se slijevaju preko računa poslodavaca, stoga je zbog zaštite svih dionika potrebna njihova jasna regulacija. Obzirom da je riječ o primicima koje ostvaruju fizičke osobe, a za koje u sustavu poreza na dohodak nije izrijekom uređen njihov porezni tretman ukazala se potreba za preciznim određenjem tog primitka u sustavu poreza na dohodak. Upravo kako bi se mogla ostvariti prethodno navedena namjera vezano za reguliranje nagrade za dobro obavljenu uslugu u ovom poreznom paketu potrebno je, među ostalim, izmijeniti zakon kojim se uređuje porez na dohodak kao i ovaj Zakon na način da se omogući evidentiranje nagrade za dobro obavljenu uslugu u sustav fiskalizacije. Predmetnim Zakonom je od stupanja na snagu 2013. godine omogućen nadzor evidentiranja prometa ostvarenog u gotovini. Sukladno Zakonu promet gotovinom propisan je kao plaćanje za isporučena dobra ili obavljanje usluge novčanicama, kovanicama, karticama, čekom ili drugim sličnim načinima plaćanja. Međutim, kod poreznih obveznika odnosno poslodavaca kod kojih se poslovanje odnosi i na dio u kojem se dobivaju nagrade za dobro obavljenе usluge postavlja se zahtjev da se omogući evidentiranje nagrade za dobro obavljenе usluge koje zaprimaju njihovi posloprimci. Navedeni zahtjev postavlja se zbog činjenice da mogu nastati viškovi odnosno manjkovi u blagajni prilikom zaprimanja nagrada za dobro obavljenu uslugu kada se iste primaju u gotovu novcu. Isto tako problem evidentiranja nagrade za dobro obavljenu uslugu postoji i u slučaju kada se nagrada za dobro obavljenu uslugu zaprima preko kartičnog plaćanja pri čemu porezni obveznik odnosno poslodavac prima iznos nagrade za dobro obavljenu uslugu preko svog poslovnog računa. Upravo radi reguliranja statusa nagrada za dobro obavljenu uslugu potrebno je osigurati

poduzetnicima mogućnost prijavljivanja nagrada za dobro obavljenu uslugu u sustav fiskalizacije, a koje će se potom evidentirati u sklopu poreznog tretmana primitaka između poslodavca i zaposlene osobe.

Nadalje, s obzirom da je provjera izdanog i fiskaliziranog računa omogućena putem QR koda na računu, ukida se provjera takvog računa slanjem SMS poruke upisom odgovarajućih stavki s računa upravo radi otežanog postupka provjere računa zbog velikog broja znamenki te mogućnosti pogrešaka kod prijepisa znamenki dok se istovremeno zadržava provjera računa upitom na web servis dostupan na internetskoj stranici Porezne uprave.

Pored navedenog, potrebno je uskladiti odredbe Zakona koje su izražene u kunama, a koje se odnose na plaćanja gotovim novcem između poreznih obveznika odnosno obveznika fiskalizacije kao i novčane kazne za porezne prekršaje, koje je potrebno izmijeniti zbog uvedenog eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

III. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom predlaže se da obveznik fiskalizacije kod kojeg je ostvaren primitak po osnovi nagrade za dobro obavljenu uslugu (napojnice) primljen od strane trećih osoba, prema odredbama posebnog propisa o porezu na dohodak, uz račun koji je naplaćen u sredstvima koja se smatraju prometom gotovine odnosno uz fiskalizirani račun dostavlja Ministarstvu financija, Poreznoj upravi putem uspostavljene elektroničke veze podatak o nagradi za dobro obavljenu uslugu (napojnici). Na predloženi način poduzetnicima koji u svom poslovanju uobičajeno mogu ostvarivati nagrade za dobro obavljenе usluge (napojnice) daje se mogućnost da nagradu za dobro obavljenu uslugu (napojnicu) prijave u sustav fiskalizacije. Tako ostvarena i evidentirana nagrada za dobro obavljenu uslugu (napojnica) će se prijavljivati u sklopu poreznog tretmana primitaka ostvarenih u okviru odnosa između poslodavaca i zaposlenih osoba, a što je i predloženo izmjenama zakona kojim se uređuje porez na dohodak u ovom poreznom paketu. Nadalje, propisuje se da se nagrade za dobro obavljenu uslugu prijavljuju u sustav fiskalizacije na način i u rokovima koji proizlaze iz članaka 16.a i 17. Zakona. Navedeno znači da se uz fiskalizirani račun odmah prijavljuju ostvarene nagrade za dobro obavljenе usluge (napojnice) putem elektroničkih naplatnih uređaja koji moraju omogućiti korištenje programske podrške kojom se omogućava postupanje u skladu s odredbama Zakona u ovom slučaju prijava nagrade za dobro obavljenu uslugu (napojnice) u sustav fiskalizacije. Isto tako potrebno je omogućiti vezu (internet) za elektroničku razmjenu podataka o nagradi za dobro obavljenu uslugu (napojnicu) s Ministarstvom financija, Poreznom upravom u realnom vremenu. Radi postupka prijave nagrade za dobro obavljenu uslugu (napojnice) u sustav fiskalizacije obveznik fiskalizacije dužan je osigurati zadovoljavajuću softversku i hardversku podršku za razmjenu odnosno dostavu podataka Ministarstvu financija, Poreznoj upravi.

Nadalje, predlaže se da obveznik fiskalizacije osigurava podatak o ostvarenoj nagradi za dobro obavljenu uslugu (napojnici) i putem evidencija i knjigovodstvenih isprava, a kako bi se omogućilo praćenje trenutnog i konačnog stanja podataka u naplatnom uređaju odnosno blagajni.

Isto tako, određeno je da proces razmjene podataka o nagradi za dobro obavljenu uslugu (napojnici) propisuje ministar financija i to na način da će pravilnikom propisati protokole i modele za razmjenu podataka o nagradi za dobro obavljenu uslugu (napojnici), podatkovni skup za razmjenu podataka o nagradi za dobro obavljenu uslugu (napojnici), standardne poruke o greškama kao i protokole o postupanju u slučaju grešaka te postupanja u slučaju prekida veze i nemogućnosti uspostave veze.

Uz članak 2.

Predlaže se ukidanje provjere računa putem SMS poruke. Naime, s obzirom da je provjera izdanog i fiskaliziranog računa omogućena putem QR koda na računu, ukida se provjera takvog računa slanjem SMS poruke upisom odgovarajućih stavki s računa upravo radi otežanog postupka provjere računa zbog velikog broja znamenki te mogućnosti pogrešaka kod prijepisa znamenki dok se istovremeno zadržava provjera računa upitom na web servis dostupan na internetskoj stranici Porezne uprave.

Uz članak 3.

Predlaže se zamjena iznosa od 5.000,00 kuna iznosom od 700,00 eura koji je izračunat uz primjenu općih pravila za preračunavanje iz Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22. - ispravak; u dalnjem tekstu Zakon o uvođenju eura) pri čemu je navedeni iznos zaokružen na način koji bi bio što jednostavniji u primjeni te se predlaže zamjena naziva kune i lipa u naziv euro i cent.

Nadalje, ova odredba Zakona je dorađena na način da je obveznik fiskalizacije dužan gotov novac iznad visine blagajničkog maksimuma primljen po bilo kojoj osnovi uplatiti na svoj račun otvoren kod banke istog dana, a najkasnije idućeg radnog dana pri čemu se u ovim izmjenama Zakona iz blagajničkog maksimuma izuzimaju ostvarene nagrade za dobro obavljene usluge (napojnice) koje se evidentiraju u sustavu fiskalizacije.

Uz članak 4.

Predlaže se zamjena iznosa u kunama u iznose u eurima uz primjenu pravila zaokruživanja na nižu deseticu iz Zakona o uvođenju eura.

Uz članak 5.

Predlaže se zamjena iznosa u kunama u iznose u eurima uz primjenu pravila zaokruživanja na nižu deseticu iz Zakona o uvođenju eura.

Uz članak 6.

Predlaže se zamjena iznosa u kunama u iznose u eurima uz primjenu pravila zaokruživanja na nižu deseticu iz Zakona o uvođenju eura.

Uz članak 7.

Predlaže se zamjena iznosa u kunama u iznose u eurima uz primjenu pravila zaokruživanja iz Zakona o uvođenju eura.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se obveza usklađivanja provedbenog propisa s odredbama ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 9.

Ovim člankom Ministarstvo financija obvezuje se provesti procjenu učinaka propisa u roku od dvije godine prema postupku propisanom člancima 13. i 14. Zakona o procjeni učinaka propisa („Narodne novine“, broj 44/17.) i člancima 17., 18. i 19. Uredbe o provedbi postupka procjene učinaka propisa („Narodne novine“, broj 52/17.).

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona, koji je raspravljen u prvom čitanju u Hrvatskome saboru, u tekstu Konačnog prijedloga zakona nastale su izvjesne razlike te je predlagatelj u tekstu Konačnog prijedloga zakona izmijenio sljedeće:

- u članku 2. izmijenjene su odredbe stavaka 2. i 4. u članku 27. na način da se propisuje ukidanje provjere računa putem SMS poruke. Razlog ukidanja provjere računa putem SMS poruke je radi otežanog postupka provjere računa zbog velikog broja znamenki te mogućnosti pogrešaka kod prijepisa znamenki dok se istovremeno zadržava provjera računa upitom na web servis dostupan na internetskoj stranici Porezne uprave.

Zbog nomotehničke primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora na članak 2. (koji je sada članak 3.) koja je prihvaćena, u tom članku mijenja se stavak 2. u članku 28. na način da se riječi: „kune i kovani novac kune i lipa“ zamjenjuju riječima: „euri i kovani novac euri i centi“.

Zbog navedenih izmjena došlo je do renumeracije članaka.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVACAĆANJA

Tijekom prvog čitanja u Hrvatskome saboru iznijet je prijedlog zastupnika Željka Pavića koji se odnosi na ukidanje fiskalizacije OPG-ova i poljoprivrednika koji isporučuju mlijeko putem mljekomata radi posebnih mjera koje trebaju provoditi na mljekomatima (poseban način čišćenja i pranja mljekomata) koji nije prihvaćen, a razlog se navodi u nastavku.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, broj 106/18.) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, broj 70/20.) propisana je provedba postupka fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja s primjenom od 1. siječnja 2021. Dakle, od 1. siječnja 2021. počinju se primjenjivati odredbe Zakona prema kojima se obveza fiskalizacije proširuje i na obveznike fiskalizacije koji ostvaruju promete putem samoposlužnih uređaja. Samoposlužni uređaj smatra se posebnim prodajnim mjestom kojem se ne propisuje obveza izdavanja računa, već obveza da se postojeće programsko rješenje nadograditi na način da u trenutku prodaje fiskalizira podatak o prodaji. Vlasnici OPG-a koji su porezni obveznici od 1. siječnja 2021. i nadalje primjenjuju važeće odredbe Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom o izuzeću od obveze izdavanja fiskaliziranih računa uz napomenu da se kod prodaje putem samoposlužnih uređaja odnosno mljekomata ne izdaju fiskalizirani računi, već se samo obavlja fiskalizacija podataka o prodaji. Ovim putem napominje se kako je ispunjenje zakonske obveze iziskivalo odgovarajuću nadogradnju postojećih programskih rješenja kod obveznika fiskalizacije te je određeno da se odredbe Zakona kojima se propisuje obveza fiskalizacije

prodaje putem samoposlužnih uređaja primjenjuju s odgodom od dvije godine odnosno od 1. siječnja 2021. čime su obveznici fiskalizacije dobili relativno dovoljno vremena za prilagodbu poslovanja i predvidivog planiranja mogućih jednokratnih troškova prilagodbe. Isto tako napominje se kako spomenute posebne mjere koje se trebaju provoditi na mljekomatima nisu u domeni Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

ODREDBE VAŽEĆEGA ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 20.b

- (1) Obveznik fiskalizacije radi provedbe postupka fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja prema članku 20.a ovoga Zakona dužan je omogućiti korištenje programske podrške za elektroničko potpisivanje poruka o prodaji te omogućiti vezu (internet) za elektroničku razmjenu podataka s Ministarstvom financija, Poreznom upravom.
- (2) Na korištenje programskog rješenja te razmjenu podataka iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članaka 16.a i 17. ovoga Zakona.
- (3) Ministar financija propisat će pravilnikom, za potrebe provedbe postupka fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja, protokole i sigurnosne mehanizme za razmjenu podataka, model primjene kod kojeg se koristi centralni informacijski sustav obveznika fiskalizacije za slanje i potpisivanje elektroničkih poruka, model primjene u kojem se slanje i potpisivanje poruka obavlja pojedinačno na elektroničkim naplatnim uređajima, standardne poruke o greškama, kao i protokole o postupanju u slučaju grešaka te postupanja u slučaju prekida uspostavljene veze i nemogućnosti uspostave veze.

Članak 27.

- (1) Kupci te svi primatelji računa, za koje je izvršen postupak fiskalizacije, mogu provjeriti je li njihov račun prijavljen Ministarstvu financija, Poreznoj upravi u roku od 30 dana od dana izdavanja računa.
- (2) Provjera se obavlja slanjem SMS poruke ili upitom na web servis dostupan na internetskoj stranici Porezne uprave.
- (3) Račune izdane u slučajevima iz članaka 22. i 23. ovoga Zakona te račune iz stavka 1. ovoga članka, kupci, odnosno primatelji računa mogu radi provjere dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave predajom službeniku ili dostavom u za to predviđene sandučiće u ispostavama Porezne uprave.
- (4) Ministar financija propisat će pravilnikom upute o načinima provjere izdanih računa putem servisa Porezne uprave slanjem SMS poruke ili upitom na web servis.

Članak 28.

- (1) Ovim člankom uređuje se plaćanje između obveznika fiskalizacije gotovim novcem.
- (2) Gotov novac, u smislu ovoga članka, jesu novčanice kune i kovani novac kune i lipe. Plaćanje gotovim novcem jest izravna predaja gotovog novca između sudionika u plaćanju, uplata gotovog novca na račun i isplata gotovog novca s računa.
- (3) Obveznik fiskalizacije može plaćati gotovim novcem drugom obvezniku fiskalizacije, ako drugačije nije propisano posebnim propisom:
- za nabavu proizvoda i usluga do iznosa od 5.000,00 kuna po jednom računu,
 - za potrebe opskrbe ovlaštenih mjenjača gotovim novcem,
 - za namjene na temelju posebne odluke ministra financija.

Obveznik fiskalizacije može plaćati gotovim novcem građanima, osim za namjene koje se, prema propisima koji uređuju porez na dohodak, plaćaju putem računa građanina. Svaku isplatu gotovog novca građanima obveznik fiskalizacije je dužan evidentirati prema posebnim propisima prema kojima vodi poslovne knjige.

- (4) Obveznik fiskalizacije je dužan gotov novac, iznad visine određenog blagajničkog maksimuma temeljem članka 29. ovoga Zakona, primljen tijekom dana po bilo kojoj osnovi uplatiti na svoj račun otvoren kod banke istog dana, a najkasnije idućeg radnog dana.

(5) Obveznik fiskalizacije, koji na računima u banci ima evidentirane neizvršene obveze za plaćanje, čiji je redoslijed plaćanja propisan posebnim propisima, ne može plaćati gotovim novcem i/ili zadržati gotov novac u blagajni.

(6) Obveznik fiskalizacije iz stavka 5. ovoga članka dužan je primljeni gotov novac uplatiti na svoj račun za redovno poslovanje u banci odmah, a najkasnije idući radni dan.

Članak 34.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba, proizvođač i/ili održavatelj programskog rješenja kojeg obveznik fiskalizacije koristi za razmjenu podataka s Ministarstvom financija, Poreznom upravom ako programsko rješenje iz članka 16.a i 20.b ovoga Zakona omogućava postupke kojima se izbjegava provedba fiskalizacije izdavanja računa.

(2) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba, obveznik fiskalizacije ako prije izdavanja računa izdaje dokument na kojem navodi podatke o plaćanju, a na kojem vidno ne piše »OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN« (članak 27.a).

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 30.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, proizvođač i/ili održavatelj programskog rješenja.

(4) Za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka novčanom kaznom od 30.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, obveznik fiskalizacije iz članka 3. ovoga Zakona.

(5) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je proizvođač i/ili održavatelj programskog rješenja.

(6) Za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi, obvezniku fiskalizacije.

Članak 34.a

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba, obveznik fiskalizacije ako:

1. izdaje račune ili dokumente koji ne sadrže Zakonom propisane podatke ili izdaje račune koji ne sadrže točne i potpune podatke (članak 9. stavci 1. i 2., članak 15. stavak 1. i članak 27.a),
2. ne dostavi podatak o poslovnim prostorima (članak 15. stavak 2., članak 19. stavak 1. i članak 20.a stavak 2.),

3. dostavi podatak o poslovnim prostorima bez svih Zakonom propisanih podataka (članak 19. stavak 2. i članak 20.a stavak 3.),

4. koristi programsko rješenje koje mu omogućava postupke kojima se izbjegava provedba fiskalizacije izdavanja računa (članak 16.a) ili provedba fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja (članak 20.b),

5. ne fiskalizira svaku prodaju putem samoposlužnih uređaja u trenutku prodaje dostavom podataka o prodaji Ministarstvu financija, Poreznoj upravi (članak 20.a stavak 1.),

6. izdaje račune iz uvezane knjige računa koju nije prije početka uporabe ovjerio u Ministarstvu financija, Poreznoj upravi (članak 22. stavak 2.),

7. ne dokaže nemogućnost uspostave veze za razmjenu podataka potvrdom HAKOM-a (članak 23. stavak 2.),

8. ne provodi postupak fiskalizacije izdavanja računa za prateći dokument na kojem navodi podatke o plaćanju prije izdavanja računa (članak 27.b stavak 1.),

9. plaća gotovim novcem suprotno odredbi članka 28. stavka 3. ovoga Zakona,

10. iznos primljene gotovine ne položi na račun prema odredbama članka 28. stavaka 4., 5. i 6. ovoga Zakona,
11. ne odredi visinu blagajničkog maksimuma u skladu s odredbama članka 29. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 10.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, obveznik fiskalizacije iz članka 3. ovoga Zakona.
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi, obvezniku fiskalizacije.

Članak 35.

- (1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba, obveznik fiskalizacije ako:
1. za potrebe dostave elemenata računa ne poveže oznaku operatera i OIB operatera na naplatnom uređaju te ne dostavi OIB operatera Ministarstvu financija, Poreznoj upravi (članak 10. stavak 1.),
 2. ne osigura izdavanje brojeva računa na način propisan odredbama ovoga Zakona (članak 11. stavak 1.),
 3. ne doneše i/ili ne predloži interni akt (članak 11. stavak 2.),
 4. ne nabavi digitalni certifikat od Financijske agencije radi provedbe postupka (članak 12. stavak 1.),
 5. u roku od dva dana, računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze, ne uspostavi elektroničku vezu te ne dostavi sve izdane račune (članak 21. stavak 2.),
 6. ako ne osigura zadovoljavajuću softversku i hardversku podršku za razmjenu podataka s Ministarstvom financija, Poreznom upravom (članak 21. stavak 4.),
 7. u roku od pet dana, računajući od dana u kojem je došlo do potpunog prestanka rada naplatnog uređaja, ne uspostavi rad naplatnog uređaja te ne dostavi izdane račune (članak 22. stavci 3. i 4.),
 8. na kopijama ispostavljenih računa iz uvezane knjige računa ne dopiše ili ne dopiše pravodobno podatak o dobivenom Jedinstvenom identifikatoru računa (članak 22. stavak 6.),
 9. kod izvršavanja storno računa ne postupa sukladno odredbama za izdavanje računa (članak 24.),
 10. ne istakne obavijest o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun u poslovnom prostoru na svakom naplatnom uređaju ili drugom vidnom mjestu (članak 25.),
 11. ne istakne obavijest o fiskalizaciji prodaje putem samoposlužnih uređaja na samoposlužnom uređaju (članak 26.a).
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 5.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, obveznik fiskalizacije iz članka 3. ovoga Zakona.
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 1.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi, obvezniku fiskalizacije.

Članak 36.

Novčanom kaznom od 200,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se kupac te svaki primatelj računa koji ne zadrži izdani račun nakon izlaska iz poslovnog prostora ili ga ne pokaze na zahtjev službene osobe (članak 26.).